

BEËDIGDE VERTALINGEN IN NEDERLAND EN ITALIË

TEKST LUCIA CARAVITA

De Nederlandse procedure: beëdigde vertalers

In Nederland is de beëdigd vertaler een wettelijk erkende specialistentitel die valt onder de Wet beëdigd tolken en vertalers van 2009 (Wbtv). Volgens de Nederlandse procedure is een vertaler bevoegd om beëdigde vertalingen af te geven wanneer:

- hij (lees: hij/zij) een eed heeft afgelegd voor de rechtbank van het arrondissement waar hij zijn woonplaats heeft, na voorlegging van alle vereiste documenten om te bewijzen dat voldaan is aan de bij de wet gestelde eisen. Sinds 2009 is de beëdiging voor de rechtbank(en) onlosmakelijk verbonden met de inschrijving van de vertaler in het landelijk Register voor beëdigde tolken en vertalers in Den Bosch (Rbtv). Sindsdien hoort de vertaler ook:
- ingeschreven te zijn in het Rbtv conform de Wbtv van 2009 (en mag vertaler hierdoor een officiële ofwel beëdigde vertaling afgeven);
- zich permanent bij te scholen op straffe van doorhaling van het Register, door het behalen in 5 jaar tijd minstens tachtig punten voor Permanente Educatie (PE-punten).

Vertalers die sinds 2009 niet in het Rbtv zijn opgenomen mogen geen beëdigde vertalingen afgeven, ook als zij in het bezit zijn van een akte van beëdiging (bewijs van beëdiging verstrekt door de rechtbank nadat de vertaler de eed voor die rechtbank heeft afgelegd) die door de rechtbank is afgegeven.

De Nederlandse slotformule

Een beëdigde vertaling is voorzien van de verklaring (slotformule) van de

beëdigd vertaler, zijn handtekening en zijn ambtstempel met het Nederlandse wapen en zijn Wbtv-nummer. Bij de Nederlandse rechtbanken kan men eventueel een apostille opvragen op de handtekening van de beëdigd vertaler om te laten bevestigen: de echtheid van de handtekening, de juridische hoedanigheid waarin de vertaler heeft gehandeld, de identiteit van zijn ambtstempel op de beëdigde verklaring. De Nederlandse beëdigingsprocedure is in vergelijking met de Italiaanse sterk vereenvoudigd. Hij hoeft niet naar de rechtbank, maar stelt zelf een verklaring van beëdiging (slotformule) op waarmee hij verklaart “dat het aangehechte document een getrouwe en nauwkeurige vertaling is van het oorspronkelijke”.

De Italiaanse procedure: officiële vertalers

In Italië erkent de wet niet het beroepsprofiel van de beëdigd vertaler. Er is geen Nationaal register van beëdigde (tolken en) vertalers en geen plechtige vorm van eed. Er is wel een gerechtsdeskundigenregister bij elke rechtbank (Albo dei Consulenti Tecnici d'ufficio del Tribunale), maar de inschrijving daarin maakt een vertaler geen beëdigd of officiële vertaler. De vertaler die daarin is opgenomen kan worden opgeroepen en door de rechter aangesteld worden als gerechtsdeskundige. Volgens een uitspraak in Italië van het Voorzitterschap van de Raad van Ministers d.d.15/12/1980 zijn officiële vertalers ‘degenen die in staat zijn om een ‘officiële vertaling’ van een buitenlandse tekst af te geven, d.w.z. degenen die bijzonder bekwaam zijn

in een vreemde taal en die in staat zijn om een getrouwe vertaling van de oorspronkelijke tekst uit te voeren, en die het vereiste ‘officieel’ aan de vertaling mogen geven, krachtens een reeds bestaande kwalificatie (inschrijving in bepaalde registers) of opeenvolgende procedures (bijv. eed voor de rechtbank)’.

Het Italiaanse proces-verbaal

In Italië krijgt een vertaling zijn ‘officiële’ karakter via de eed (asseverazione of giuramento) die door de vertaler wordt afgelegd bij de rechtbank en wel bij het Ufficio Asseverazioni Perizie e Traduzioni, het Ufficio URP of de griffie van een afdeling van de rechtbank (dit verschilt per rechtbank), waaronder de kantonrechter (giudice di pace). Daarbij worden stempels op de vertaling gezet en belastingzegels (leges) (marche da bollo) aangebracht (tenzij de wet daar

TRIBUNALE ORDINARIO DI MILANO
Verbaletto di giuramento traduzione stragiudiziale
Modello per traduttori iscritti all'Albo

Traduttore iscritto all'Albo di _____
in data _____ presso l'Ufficio del Tribunale Ordinario di Milano, avanti al scrivano.

Conferisco il presentamento con _____, il giorno _____
ore _____ presso _____
dell'Ufficio del Tribunale Ordinario di _____
per la legge _____
_____ quale conferisco la traduzione della legge _____ alla legge _____
perché avvenuta con giuramento ai sensi di legge _____ e che di _____
dichiaro, prima che il documento tradotto è _____
_____ al sensi dell'art. 139 e p. e dell'art. 401 e p. _____ impegnato presso il presente tribunale
in punto "Giuramento di verità" e dichiaro proceduto alle operazioni e di non aver avuto altro scopo che
quello di far avvenire la verità"
Il presente giuramento giuramento di traduzione stragiudiziale per gli atti concernenti dalla legge!
Esso, contenuto e sottoscritto.

Il Scrivano _____

NOTA BENE:
E' valida non essere idonea e responsabile per quanto riguarda il contenuto della presente avvertenza
con il giuramento di cui sopra.

Stampato e distribuito presso il Tribunale Ordinario di Milano
R.B. 139/1312 D.P.R. 11/06/1974, art. 101
139/1312 D.P.R. 11/06/1974, art. 101

139/1312 D.P.R. 11/06/1974, art. 101 Pagina 2 di 2

vrijstelling voor geeft), en wordt een proces-verbaal van beëdiging toegevoegd, die door de vertaler en de functionaris die de eed afneemt wordt ondertekend. Bij sommige rechtbanken kan men dagelijks een vertaling laten beëdigen, bij andere rechtbanken kan dat alleen op bepaalde dagen van de week.

De eed kan ook voor een notaris worden afgelegd, maar dat kost veel meer.

Verskil per rechtbank

Bij sommige rechtbanken, bijv. in Milaan sinds 2015, mogen de zogenaamde 'officiële' vertalingen (traduzioni asseverate of giurate) alleen worden afgegeven door vertalers die in hun eigen gerechtsdeskundigenregisters (Albo dei Consulenti Tecnici d'Ufficio del Tribunale) ingeschreven staan, of die bij de Kamer van Koophandel ingeschreven staan in het Rol van deskundigen (Ruolo Periti ed Esperti della Camera di Commercio) onder de categorie tolk/vertaler, of die lid zijn van door de wet erkende Beroepsverenigingen tolken en vertalers, alsmede vertalers die ingeschreven zijn in de officiële lijsten van instellingen van maatschappelijke betekenis (welke dat zijn wordt niet gezegd!). In Genua, bijvoorbeeld, mag een vertaler niet in het register van tolken en vertalers van de rechtbank worden ingeschreven als zijn woonplaats niet in de provincie Genua is. Bij andere rechtbanken, zoals in La Spezia (de rechtbank waar ik heenga voor het afgeven van beëdigde vertalingen) is het voldoende dat de vertaler als vertaler bij de Kamer van Koophandel staat ingeschreven, ongeacht de woonplaats of plaats van inschrijving in een beroepsregister of genootschap van de vertaler.

Kosten van beëdiging van een vertaling in Italië

Op de vertaling wordt elke vier bladzijden, te beginnen bij de eerste (dus op bladzijde 1, 5, 9, 13 enz.), een belasting-

zegel (lege) van € 16,00 aangebracht, waarbij ook het proces-verbaal van beëdiging wordt meegerekend. Op de brontekst die aan de vertaling voorafgaat worden geen belastingzegels aangebracht. Indien vertalingen van zegelrecht zijn vrijgesteld (stukken betreffende adoptie, studiebeurzen, scheidingen, werk en sociale zekerheid, enz.) moet op het proces-verbaal van beëdiging worden vermeld op welke wetsbepalingen de vrijstelling is gebaseerd. Om van brontekst en vertaling een bundel te vormen en dus de pagina's onlosmakelijk van elkaar te maken, worden ze aan elkaar geniet en op de junctie tussen twee pagina's wordt er een stempel van de rechtbank (timbro di congiunzione) aangebracht, zodat het onmogelijk is om ze los te maken zonder dat het zichtbaar is.

Formaat van de vertaling

Een beëdigde vertaling hoort zoveel mogelijk grafisch conform het origineel zijn, maar in Italië varieert dit per rechtbank. Voor het format van de vertaling en de berekening van de belastingzegels heeft elke rechtbank zijn eigen regels. Het is daarom altijd raadzaam om vooraf bij de betreffende griffie na te vragen welke plaatselijke vereisten en technische voorschriften voor vertaler en vertaling eventueel gelden. Bij sommige griffies moet elke vertaalde bladzijde bijvoorbeeld 25 regels hebben (zoals Italiaans aktepapier), bij andere griffies mogen de bladzijden hetzelfde formaat hebben als dat van het vertaalde document, terwijl bij weer andere griffies meerdere vertalingen met slechts één proces-verbaal van beëdiging mogen worden beëdigd.

Kruisvertalingen

Net als in Nederland mogen in Italië vertalingen vanuit een buitenlandse taal naar een andere buitenlandse taal uitsluitend worden beëdigd als dat via het Italiaans loopt. In dat geval moet de vertaler de akte als volgt opstellen: eerst het document in de ene buiten-

landse taal en de Italiaanse vertaling daarvan met het proces-verbaal van beëdiging en daarachter de vertaling vanuit het Italiaans naar de andere buitenlandse taal met het betreffende proces-verbaal van beëdiging.

Apostille: snelle legalisatie

Een openbare akte c.q. officieel document is niet altijd automatisch rechtsgeldig in het buitenland. Om een buitenlandse openbare akte c.q. officieel document in eigen land ofwel om een binnenlandse openbare akte c.q. officieel document in het buitenland rechtsgeldig ofwel bruikbaar te maken voor het rechtsverkeer van het land van bestemming, moet men de akte/het document allereerst laten vertalen.

In Nederland door een beëdigd vertaler en in Italië door een zogenaamd 'officieel' vertaler.

Vervolgens moet men laten bevestigen dat de vertaling van de akte/ het document een officiële vertaling is, via een apostille d.w.z. een vereenvoudigde legalisatieprocedure in de vorm van een verklaring van de Rechtbank waarbij in Nederland de echtheid van de handtekening op de slotformule van beëdigde vertaling en de hoedanigheid van de ondertekenaar (beëdigd vertaler) bevestigd worden. In Italië worden de echtheid van de handtekening op

Lees verder >

het proces-verbaal van beëdiging en de hoedanigheid van de ondertekenaar (de bevoegde ambtenaar die het proces-verbaal samen met de vertaler heeft ondertekend) bevestigd.

De Nederlandse wet bepaalt dat indien een beëdigde vertaling slechts in het buitenland kan worden gebruikt als daarop een apostille is gesteld, de betrokkene (de ondertekenaar of de houder van het stuk deze apostille bij de rechtbank kan aanvragen. De Nederlandse rechtbank geeft de apostille op verzoek af in de vorm van een sticker van 9x9 cm op de beëdigingsverklaring waarop stempel en handtekening van de vertaler staan. De apostille wordt afgegeven nadat het griffierecht is voldaan. De tarieven staan op www.rechtspraak.nl.

In Italië is de legalisatie in de vorm van een apostille van door o.a. notarissen en griffiemedewerkers ondertekende stukken en dus ook van beëdigde vertalingen een taak van de Procura della Repubblica, het parket van de rechtbank waar de originele handtekening is gedeponereerd van haar bevoegde functionaris die samen met de vertaler het proces-verbaal van beëdiging heeft ondertekend.

In Italië is het aanvragen van een apostille bij de rechtbank gratis. De vertaler maakt kosten omdat deze naar het parket van de rechtbank moet om de te apostilleren vertaling te depo-

neren en na een dag of twee weer op moet halen. De Italiaanse rechtbank geeft de apostille op verzoek af in de vorm van een afgedrukte A4 die wordt aangehecht aan de hele bundel na het proces-verbaal van beëdiging, en die door de Procuratore (of zijn vervanger) wordt ondertekend en van diens stempel voorzien.

In Nederland is legalisatie met een apostille van alleen de vertaling zonder het gelegaliseerde originele document niet mogelijk. In Italië, in ieder geval bij de rechtbank te La Spezia, mag dat wel, in die zin dat de rechtbank zich alleen maar bezig houdt met het apostilleren van de beëdigde vertaling en niet kijkt of de brontekst een origineel is en of die wel voorzien is van een apostille.

Formaat van de apostille

Het formaat van de apostille t.b.v. van een vertaling moet ten minste 9 centimeter in het vierkant zijn. Het opschrift 'Apostille (Convention de La Haye du 5 octobre 1961)' hoort bij de vertaling van de apostille in het Frans te blijven. De rest van de gegevens mag in de officiële taal van de autoriteit die haar afgeeft worden gesteld en kan in voorkomende gevallen ook in een tweede taal worden gesteld.

De Apostille moet de volgende tien gegevens bevatten:

APOSTILLE

(Convention de La Haye du 5 octobre 1961)

1. Land: ... (het land van herkomst van het document)

Deze openbare akte

2. is ondertekend door ... (de naam van de persoon die het document heeft ondertekend)

3. handelende in de hoedanigheid van ... (de hoedanigheid waarin de persoon het document heeft ondertekend)

4. is voorzien van het zegel stempel van ... (de zegel of de stempel van de autoriteit / persoon die het document heeft afgegeven)

Voor echt verklaard

5. te ... (de plaats waar het document een apostille heeft gekregen)

6. de ... (de datum waarop het document een apostille heeft gekregen)

7. door ... (de autoriteit die de apostille aanbrengt. De namen van de autoriteiten die in de verschillende landen bevoegd zijn apostilles aan te brengen, staan op de website van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht)

8. onder nr. ... (het volgnummer: dit nummer komt overeen met een nummer in een register zodat de ontvanger van de apostille dit kan verifiëren bij de afgever van de apostille)

9. Zegel/stempel ... (de stempel of zegel van de autoriteit die de apostille aanbrengt)

10. Ondertekening: ... (de handtekening van de persoon die de apostille aanbrengt)

Lucia Caravita is geboren en getogen in Italië. In 1987 afgestudeerd aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Bologna, Italië. Beëdigd juridisch vertaler Nederlands-Italiaans. Tevens juridisch vertaler Engels/Frans-Italiaans. Freelance vertaler Nederlands-Italiaans van het Hof van Justitie van de Europese Unie (Italiaanse taaleenheid).